

Jakob Heinrich Baleke

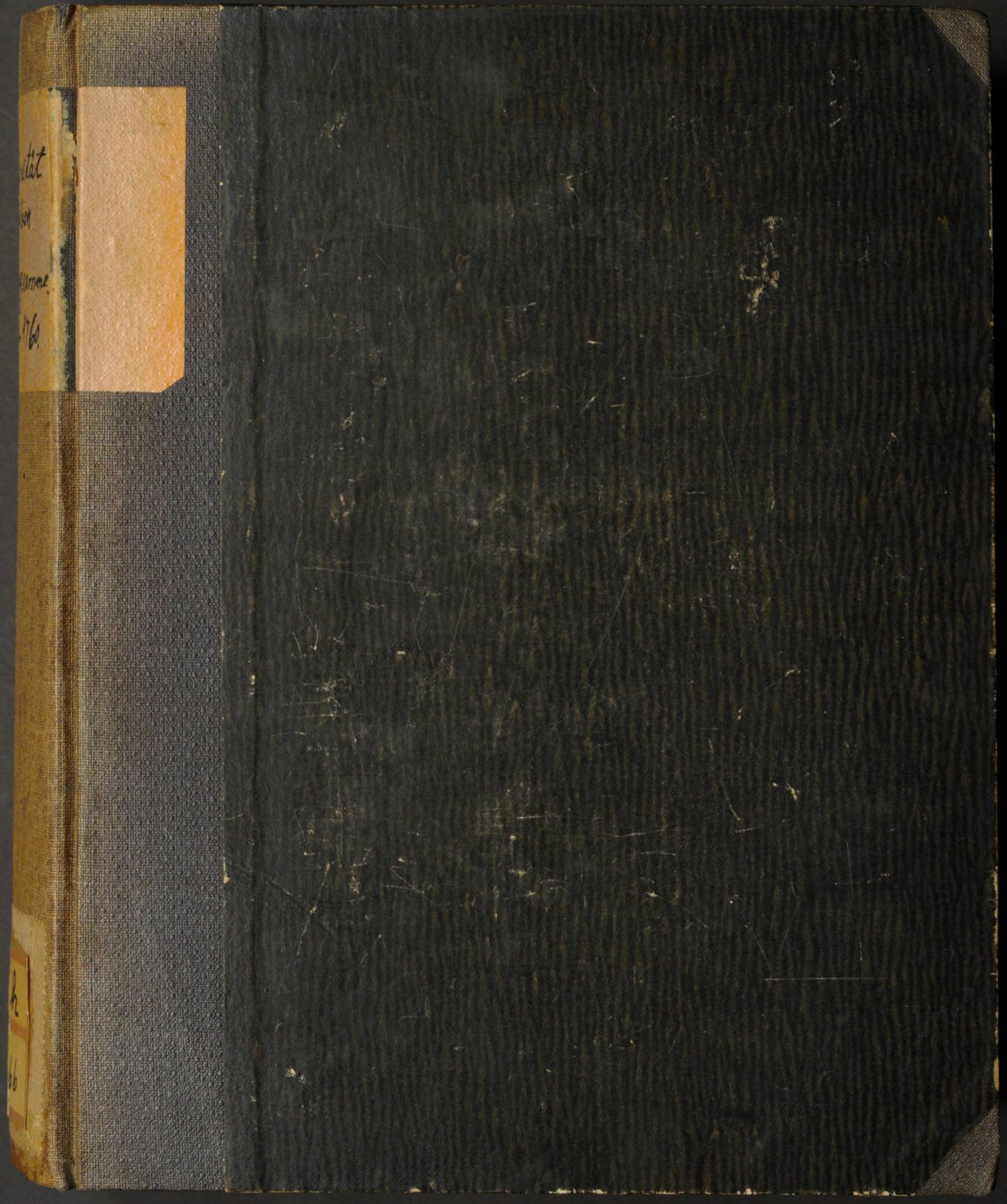
**Rectore Academiae Magnificentissimo, Serenissimo Principe Ac Domino,
Domino Friderico, Duce Et Principe Mecklenbvirgico Haereditario ... Domino
Nostro Clementissimo. Ad Servatoris Orbis Ferias Natales, Redevntes, Et Deo
Placenter, Ritvqve Christiano Celebrandas, Excitavrvs, De Donationibvs Inter
Conivges In Applicatione Ad Conivgim Salvatoris Cvm Fidelibvs Mysticvm**

Rostochii: Litteris Adlerianis, [1755?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1839042435>

Druck Freier Zugang

Stat
son
Somme
1760

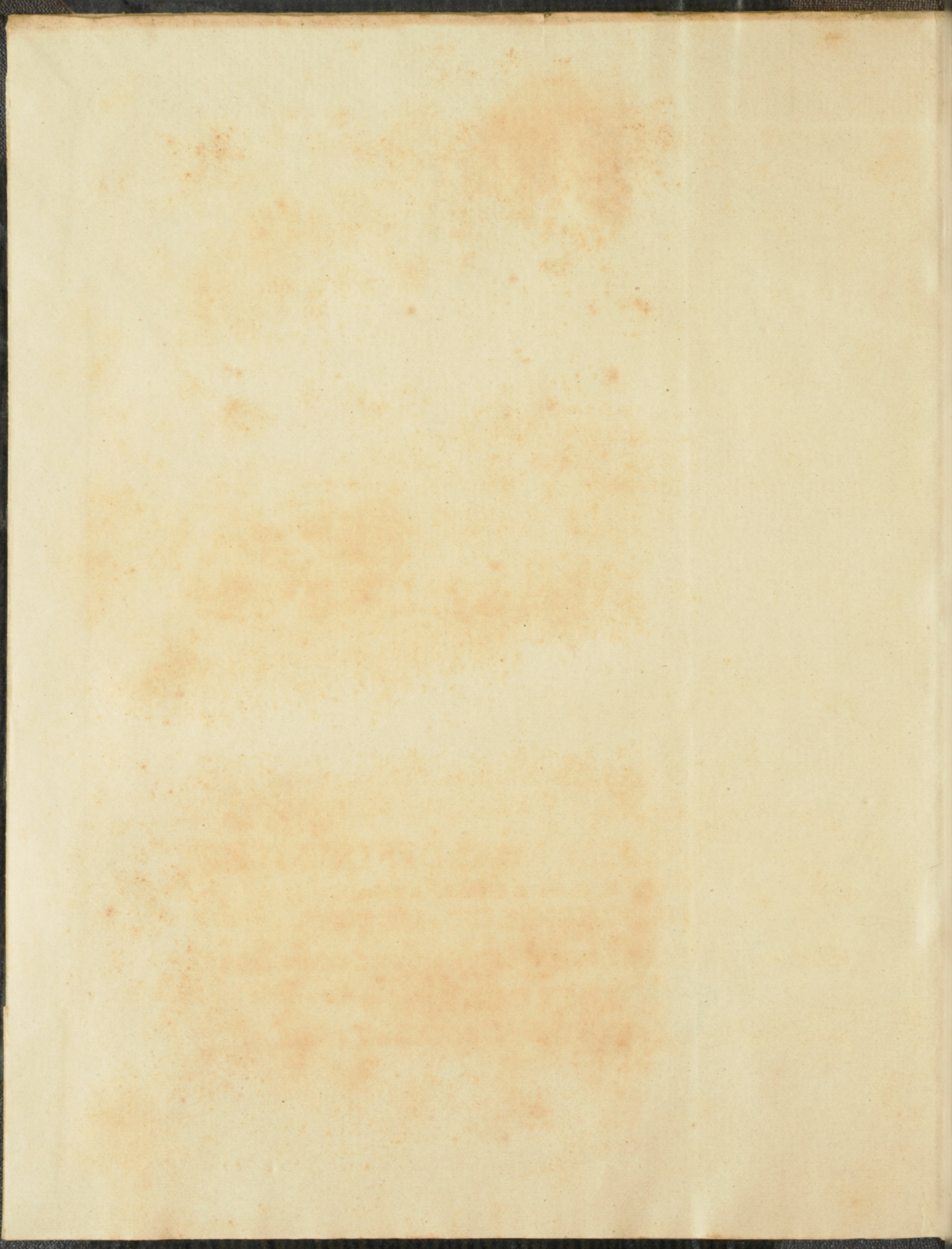

2
66

ZfB ME
05. AUG. 1999

● entsäuert

*M. L. h.
2966*

25
2
RECTORE ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DOMINO FRIDERICO,

DVCE ET PRINCIPE MECKLENBVRGICO HAEREDITARIO,
PRINCIPE VANDALORVM, SVRINI AC RACEBVRGI, COMITE ITEM
SVRINENSI, TERRARVM ROSTOCHII ET STARGARDIAE
DYNASTA,

DOMINO NOSTRO CLEMENTISSIMO.

AD
SERVATORIS ORBIS FERIAS NATALES,
REDEVNTES,

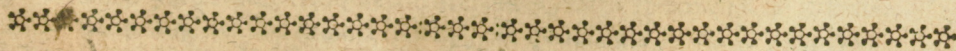
ET
DEO PLACENTER, RITVQVE
CHRISTIANO CELEBRANDAS,
EXCITATVRVS,

DE
**DONATIONIBVS INTER
CONIVGES**

IN APPLICATIONE AD CONIVGIUM SALVA-
TORIS CVM FIDELIBVS MYSTICVM,

DISSERIT
ACADEMIAE PRO-RECTOR
IACOBVS HENRICVS BALEKE

IVR. DOCT. ET COD. PROF. PVBL. ORDIN.

ROSTOCHII,
LITTERIS ADLERIANIS.

1755 W

2

RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMO
 DOMINO PRINCIPIS AC DOMINO
 DOMINO FRIDERICO
 DUCIS ET PRINCIPIS WICHBURGICO HERRIDIANO
 PATRONI VANDALINAE, SVEVICI AC RACIBURGI, COMITIS ITEM
 SARRINIENSIS TERRARUM HOSIUCHI ET STARGARDIAE
 DYNASTAE
 DOMINO NOSTRO CLEMENTISSIMO
 AD
 SERVATORIS OBIS FERIAS NATALES
 REDVENTUS
 ET
 DEO FLACENTIS, RITVQVE
 CHRISTIANO CEBRARISSIMO
 EXCITATIONIS
 DE
 DONATIONIBUS INTER
 CONIUGES
 IN APPLICATIONE AD CONIUGIA SARVA
 TORIS CUM FIDELIUS MYSTICIS
 DISCIT
 ACADEMIAE PRO-RECTOR
 JACOBUS HENRICUS HALCKE
 IN VESTRO ET VESTRAE VICE
 ROSTOCIAE
 1717

Sancta est notio conjugii Christi cum fidelibus. Plena est scriptura utriusque foederis sacra dictorum de sponso Christo et sponsa ecclesia. Donatus nobis est salvator et se totum nobis ipse donavit. Sed haec sunt altioris sphaerae theologiae. Mihi, ut jcto, liceat hac occasione de donationibus inter conjuges meditari et in fine piam facere applicationem de tempore. Sponsalia, in plurimis, differre ab ipso matrimonio, tam notum est, quam quod notissimum. Non fert instituti mei ratio differentias sigillatim adducere, quippe cum in illis explicandis jam specialiter operam navarint B. SIBRAND in *differreat. de differentiis inter sponsam et uxorem* ac B. BOEHMERVS in *disp. de diverso sponsalium et matrimonii jure*, nec non noster MANTZELIVS in *disputat. de rationibus decidendi a benedictione sacerdotali petitis*. Sufficit mihi hanc unicum allegare, quod donatio inter sponsum et sponsam valeat L. 32. §. pen. de donat. int. vir. et uxor., inter conjuges vero durante matrimonio facta invalida sit, vid. Tot. Tit. C. et ff. de donat. int. V. et U. quae prohibitio eo usque extenditur, ut, quod ante nuptias donatum, post nuptias redonari nequeat, de LEYSER in *Meditat. ad ff. Spec. CCCXII. Meditat. VII.* Num vero jure hodierno haec differentia, inter sponsalia et matrimonium, adhuc locum habeat, est quaestio dd. valde perplexa atque impedira?

B. BOEHMERVS in *disp. de statu donationum inter Virum et Vxo-rem antiquo et hodierno* pro negativa sententia strenue pugnat. Argumenta, quibus illam probare studet, ad haec redeunt; quod 1) divortiorum facilitas vel frequentissimus usus in Germania cesset, et 2) juris Germanici principia, quae subsidiario juri Romano praeferenda, donationes inter V. et U. admittant. Sed licet non negandum sit, quod haec momenta magnam prae se ferant speciem, tamen me non possunt convincere.

Quod enim ad primum argumentum attinet, concedo, quod matrimonia in Germania debeant esse *sancta, indissolubilia, perpetua*,¹ sicque apud nos non, uti apud Romanos obtinuit, fragilia fluxa et fere precaria sint; concedere quoque possum, quod haec facilitas divortiorum primaria ratio istius prohibitionis fuerit. Ast illam unicam fuisse nego. Audiatur B. de KLEIN in *disput. de praesumpta donatione* Cap. 1. nr. 113. et seq. Ne, inquit, cum amor solis animis aestimandus sit L. 3. ff. de donat. inter V. et U. matrimonia viderentur venalitia, uti loquitur Jctus Paulus in L. 2. ff. d. t. conjugumque concordia pretio conciliari, Ulpianus L. 3. ff. h. t. qua ratione eventurum est, ut altero donare nolente, lites orirentur inter conjuges et mutuato conjuges amore se invicem spoliarent L. 1. ff. h. t. L. 31. § 7. L. 44. L. 5. § 13. ff. eod. Ex hisce satis patescit, rationem istius prohibitionis Romanae hodie non in totum cessare. Haud igitur quoque isthaec dispositio juris Romani ex hoc capite in Germania cessare debet *conf. laud. BOEHM. in Introd. in Jus digest. Tit. de Justit. et Jure* §. 6. nr. 2. Coincidunt ea, quae hac de quaestione scripta sunt in SELECT. JURID. ROSTOCH. Fascis. 1. Specim. XXIV. Quaest. VI. p. 188. Verba, ad quae respicio, sunt haec: *Quamvis enim verum divortium difficulter fiat, tamen spoliari possunt conjuges amore, ut ut vivant in una domo.* Primum itaque argumentum BOEHMERIANVM negativam sententiam non satis probat. Forfan autem alterum illam extra dubitationis aleam ponit.

Jus Romanum in Germania tantum esse subsidiarium, inficias iverit nemo. An vero Jus Suevicum et Saxonicum sunt

funt illae leges patriae, quibus deficientibus demum ad jus Romanum confugiendum est? Hoc jam dudum refutatum est, vid. D. STEIN *in disp. inaug. sub praesidio MANTZELIANO habit. de praerogativa Juris Germanici prae Romano*. Imo ipse RICCIUS, quam strenuus quoque defensor et propugnator juris germanici sit, *in praeloquio Spicilegii jur. Germ.* his utitur verbis: *Subinde subdubatur, an haec vel illa particula juris Germanici in ipsis rerum argumentis hic aequè illic, vel in patria, ubi Jus Justinianicum imprimis regnare solet in judiciis, etiam usu obtineat, inque actum deduci possit forensem, quibus hic scrupulus haud melius solidiusque eximi potest, quam si OPE LEGVM PATRIARVM VEL LEGIS ALICVIUS SINGVLARIS AVT CONSVEVDINIS COMMONSTRETVR, usum forensem vel universalem vel particularem doctrinis juris Germanici etiam hodie vel plane vel hoc illove saltem modo respondere.* Applicetur haec doctrina de usu juris Germanici ad praesentem materiam, et patebit, dispositionem juris Romani de donationibus inter V. et U. salvam ac inconvulsam manere. Neque enim in legibus pragmaticis Germaniae puta Recessibus imperii, nec in legibus nostris Mecklenburgicis aliquid, imò ne volam ac vestigium quidem, de hacce quaestione occurrere, est indubiatum. Consuetudinem singularem quoque deficere arbitror, neminemque aliter sentire judico. Qui enim ad illam provocare vellet, certe imò certissime in probandis ejus requisitis deficeret.

Meo itaque judicio hoc quoque argumentum affirmativam sententiam minime infringit. Erit igitur hodie adhuc in hac materia dispositio juris Romani attendenda. Consentiant quoque mecum jcti experientissimi vid. de LEYSER *alleg. loc. de KLEIN cit. l. de WERNHER in Select. Observat. Fore. Tom. II. Obs. 390., Mev. P. VI. Dec. 67., VOGT. in disputat. de communione bonorum conjugali secundum Jus Lubecense, das allgemeine Juristische Draculum Tom. XIV. pag. 139. Enunciat. LXXV., SELECT. JURID. ROSTOCH. d. l. Equidem BOEHMERVS in alleg. disp. §. XXX. existimat, quod hodie conjuges de revocandis donationibus non cogitent, quippe*
 X 3 cum

cum revocatio cum concordia non subsistat, et haec regulariter perpetuo inter conjuges subsistere debeat, sicque hodie casus revocatae donationis non emergat. Sed nupere adhuc casus quidam accidit, qui hisce meis meditationibus ansam dedit. Vxor quaedam multis abhinc annis marito certam pecuniae summam matrimonio jam inito donaverat, in ipso autem fere mortis articulo de illa pecunia aliter disposuerat. Emergunt igitur omnino adhuc tales casus, nec hoc mirum esse potest, cum in Testamento, altero conjugue inscio condito, revocatio fieri queat, hocque modo alter non prius in istius revocationis notitiam perveniat quam post mortem revocantis.

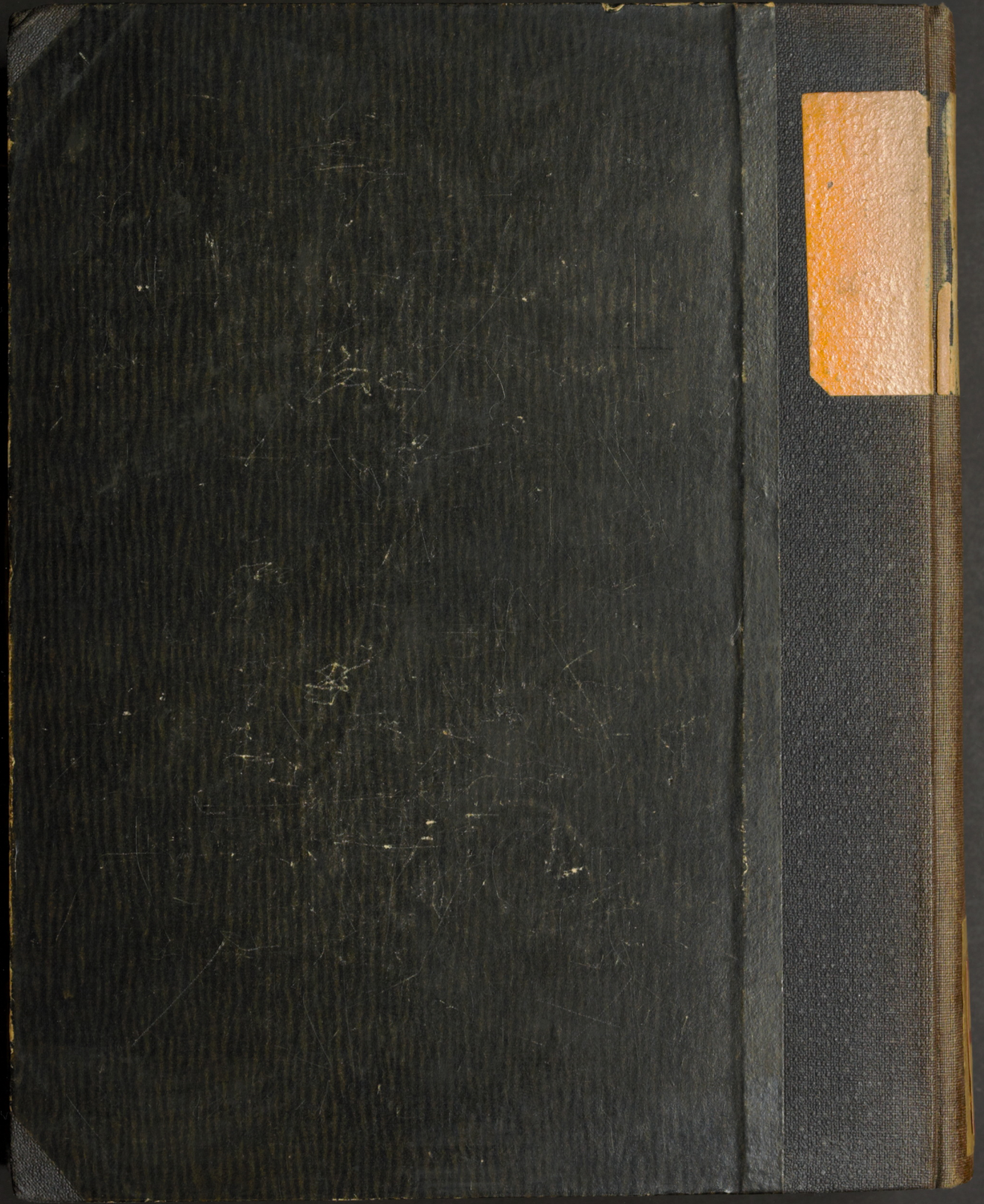
Suboritur autem quaestio, num donatio inter V. et U per juramentum irrevocabilis reddi queat? Jure Canonico enim omne juramentum, quod salva salute aeterna servari potest, servandum est. Quamobrem etiam quaestio proposita praesertim argumento *c. 28. X. de jurej.* a BOEHMERO *d. l. §. 29.* affirmatur. Verum enim vero regulam illam, jure Canonico stabilitam, in praesenti applicatione destitui, jam pluribus specialiter docuit ac comprobavit LUDOVICI *in disput. de genuino intellectu brocardici vulgaris: omne juramentum servandum esse, quod salva salute aeterna servari potest §. XII.* Argumentum illud ex *c. 28. X. de jurej.* a BOEHMERO pro affirmativa sententia adductum negativam minime infringere potest. Est enim illud, quod *in hoc c.* de alienatione rei dotalis juramento corroborata sancitum est, singulare et exorbitans. Exorbitantia autem sunt restringenda, sicque multo minus a casu ad casum extendenda. Potius decisio negativa majus accipit pondus ex *c. 8. X. de donat. int. Vir. et Vxor.* In hoc enim sedes hujus materiae quoad jus Canonicum est, et exceptio quaedam in illo textu quoque simul adducta reperitur, sed illa, de qua quaestio est, non occurrit. Hinc quoque juxta vulgatum brocardicum: exceptio in casu non excepto firmat regulam: statuendum est, juramentum donationem istam haud irrevocabilem reddere posse.

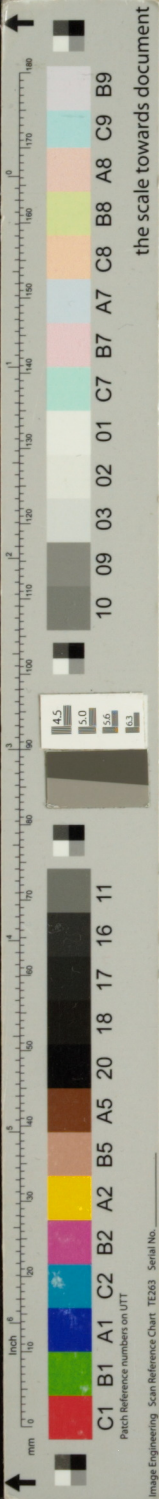
Donatio

Donatio igitur inter V. et U. facta, licet juramento confirmata, jure etiam hodierno invalida est. Dantur interea varii casus, in quibus valida judicanda. Enumerati sunt illi a *saepe laudato* BOEHMERO *in cit. disp. §. XXVI*, quibus adhuc addi potest donatio ab uxore marito ad consequendam dignitatem academicam facta, quippe quae inter conjuges valet *per L. 40. ff. de donat. inter V. et U. ibique Brunnemann. add. L. 21. C. de donat. int. V. et U.* Certo respectu vero quoque casibus a BOEHMERO adductis limitatio adjicienda esse viderur. Donationes enim ante mortem non revocatas valere *in cit. §. sub C)* simpliciter absque ulla restrictione asserit. Sed quid si post mortem concursus oriatur, an donatio in conjugem collata et morte alterius confirmata subsistit? *de LEYSER in Med. ad ff. Spec. CCCXVII. Med. VIII.* illam tolli defendit. Fundamentum sententiae LEYSERIANAE ab eo desumptum est, quod donatio inter V. et U. ex morte demum donantis vim et firmitatem accipiat, perindeque igitur sit, ac si moribundus demum donaret, is vero, quia obaeratus jam tempore mortis fuit, in fraudem creditorum donare non potuerit *L. 17. §. 1. quae in fraudem creditor.* Ast quamvis revocatio donationis, quae ex *Tit. quae in fraud. credit.* fluit, haud requirat, ut donatarius fraudis participes fuerit, tamen non locum potest habere, nisi donans fraudulenter donationem fecerit *argum. §. 3. Inst. qui et ex quib. caus. manumittere non poss.* Si igitur donans tempore factae donationis haud in fraude fuit, valida manebit revocatione non facta, quippe cum haec haud ipso jure fiat. Quae cum ita sint statuo, quod donatio inter conjuges tempore, quo debitis haud obaerati fuerunt sicque non fraudulenter egerunt, facta postea non revocata subsistat, licet post mortem concursus oriatur. Fundamentum sententiae LEYSERIANAE, quod donatio inter V. et U. simpliciter demum ex morte omnem vim accipiat, ex aliis quoque momentis facile dilui posse judico. Fac enim uxorem marito stante adhuc matrimonio summam pecuniae receptitiae statim traditam donasse: fac porro hanc donationem non esse revocatam. Nonne a recta longe aberraret, qui decideret, quod uxoris haeredes nihilominus usuras seu fructus

LBMV Schwerin 33
000 301 612

✿ (7) ✿

itur inter V. et U. facta, licet juramento confir-
hodierno invalida est. Dantur interea varii
valida judicanda. Enumerati sunt illi a *saepere*
ro in cit. disp. §. XXVI, quibus adhuc addi
b uxore marito ad consequendam dignitatem
a, quippe quae inter conjuges valet *per L. 40.*
V. et U. ibique Brunnemann. add. L. 21. C. de
Certo respectu vero quoque casibus a BOEH-
imitatio adjicienda esse viderur. Donationes
em non revocatas valere *in cit. §. sub C)* sim-
lla restrictione asserit. Sed quid si post mortem
r, an donatio in conjugem collata et morte
ata subsistit? *de LEYSER in Med. ad ff. Spec.*
III. illam tolli defendit. Fundamentum sen-
ANAE ab eo desumptum est, quod donatio inter
e demum donantis vim et firmitatem accipiat,
r sit, ac si moribundus demum donaret, is
ratus jam tempore mortis fuit, in fraudem
re non potuerit *L. 17. §. 1. quae in fraudem*
nvis revocatio donationis, quae ex *Tit. quae*
it, haud requirat, ut donatarius fraudis parti-
n non locum potest habere, nisi donans frau-
nem fecerit *argum. §. 3. Inst. qui et ex quib.*
non poss. Si igitur donans tempore factae do-
fraude fuit, valida manebit revocatione non
haec haud ipso jure fiat. Quae cum ita sint
tio inter conjuges tempore, quo debitis haud
icque non fraudulenter egerunt, facta postea
sistat, licet post mortem concursus oriatur.
sententiae LEYSERIANAE, quod donatio
expliciter demum ex morte omnem vim acci-
ue momentis facile dilui posse judico. Fac
rito stante adhuc matrimonio summam pe-
statim traditam donasse: fac porro hanc
esse revocatam. Nonne a recta longe aberrat
quod uxoris haeredes nihilominus usuras seu
fructus